



HO'OU LU LĀHUI
Regenerating Oceania
13th Festival of Pacific Arts & Culture
Hawai'i 2024

MO'OLELO HĀLĀWAI O KE KOMIKINA NO KA HO'OLAULE'A NO'EAU A
MO'OMEHEU PĀKĪPIKA (FestPAC)

PŌ'AKAHI, 10 IANUALI, 2022 HOLA 3:00'au

MA O KA ZOOM: 'AHA KŪKĀ MA KA WIKIŌ

Nā Lālā Komikina i kū mai:

Kalani Ka'anā'anā	-	Ke'ena Kuleana Ho'okipa o Hawai'i (HTA)
Maenette Ah Nee-Benham	-	Koho 'Ia E Ke Kia 'Āina
Snowbird Bento	-	Kaiāulu
Sylvia Hussey	-	Ke'ena Kuleana Hawai'i (OHA)
Jarrett Keohokālole	-	'Aha Kenekoa o Hawai'i
Jamie Lum	-	Ke'ena Ho'omohala Waiwai a me ka Ho'okipa (DBEDT)
Richard Onishi	-	'Aha Lunamaka'āinana o Hawai'i
Māpuana de Silva	-	Kaiāulu

Nā Hoa Kipa:

Jackie Burke	-	Kaiāulu
Maka Casson-Fisher	-	Ke'ena Kuleana Ho'okipa o Hawai'i
Dede Howa	-	Ke'ena Kuleana Ho'okipa o Hawai'i
Lynn Martin Graton	-	Kaiāulu
Ngahiraka Mason	-	Kaiāulu
June Matsumoto	-	Kaiāulu
Monte McComber	-	Kaiāulu
Aaron Salā	-	Luna Ho'olaulea
Mālia Sanders	-	'Ahahui Ho'okipa 'Ōiwi Hawai'i
Kanoe Takitani-Puahi	-	'Ahahui Ho'okipa 'Ōiwi Hawai'i

Nā Limahana:

Gregg Kinkley	-	Loio Kuhina
Timothy Tiu	-	DBEDT
Scott Tome	-	DBEDT
Marlene Hiraoka	-	DBEDT

Nā Mihi:

Kēhaulani Pu'u	-	Ke Kūlanakauhale a Kalana o Honolulu
----------------	---	--------------------------------------

HO'OMAKA

Ua aloha aku 'o Luna Ho'omalua Ka'anā'anā i ka po'e me ka ho'omaika'i pū 'ana iā lākou no ka ho'omaka 'ana o kekahi Makahiki Hou. Ho'omau akula 'o ia me ka ho'olauna 'ana iā Mr. Gregg Kinkley, he Loio Kuhina, me ka mahalo pū 'ana iā ia no ke komo pū 'ana ma kēia hālāwai ma hope o ko Ms. Margaret Ahn līkaia 'ana. Ua mahalo akula 'o ia iā Ms. Ahn no kona wā ma ke 'ano he lālā Komikina no FestPAC, me ka mana'olana e maika'i ana kona wā līkaia.

I ka hola 3:04'aiu., ua mālama ka Luna Ho'omalua i ke kīkolā, eia mai nā lālā Komikina i hō'ea: ka Luna Ho'omalua, Ms. Ah Nee-Benham, Ms. Hussey, Ms. Lum, Mr. Onishi, Ms. Bento, Ms. Lum, Ms. De Silva, Mr. Keohokālole.

Wahi a ka Luna Ho'omalua, e like nō me ka mea i 'ōlelo mua 'ia, ua hā'awi 'o Ms. Makahani Salā i kāna leka ha'alele, a ua ha'alele kūhelu 'o ia i ke Komikina. Ua ho'okohu ka mea o Honolulu, 'o Rick Blangiardi, iā Ms. Kēhaulani Pu'u 'o ia ka Lālā Komikina hou e kū 'elele ana no ke Kūlanakauhale a Kalana o Honolulu, 'o kahi mea minamina na'e, 'a'ole i hiki iā ia ke komo pū ma ka hālāwai i kēia lā.

Ua kāhea akula ka Luna Ho'omalua iā Luna Ho'olaule'a (FD) Salā e mālama i ka wehena o kēia lā. Ua mahalo 'o Luna Ho'olaule'a Salā iā Mr. Monte McComber no ka ho'omaopopo 'ana i ka po'e no ka lā Martin Luther King Jr., he Lā Nui Pekelala i mālama 'ia ma ke kolu o nā Po'akahi o kēlā me kēia Ianuali, he wā e ho'ohanohano ai i kāna mau hana maika'i a me kona paio 'ana no nā pono kīwila o ka po'e.

Ua ka'analike 'o Luna Ho'olaule'a Salā i kekahi ki'i o Kauka King i pa'i 'ia iā ia e ka'i ana maiā Selma i Montgomery. Ua ho'ouna 'o Kahu Abraham Akaka, he kahu ho'i o ka hale pule o Kawaiaha'o, i nā lei iā Kauka King, 'o ia nō nā lei ma ke ki'i a ka Luna Ho'olaule'a e hō'ike nei. Ua hā'awi 'ia nā lei e kekahi 'elele Hawai'i, i mea e kū hō'ailona ai no ko Hawai'i kāko'o a kū like me ke Kauka. 'O kahi mea hou aku, ma waho aku o ko kekahi 'elele Hawai'i lei 'ana iā Kauka King, ua ho'opa'a pū ia 'elele i kekahi hō'ailona me ka 'ōlelo, "Hawaii Knows Integration Works". 'Eono makahiki ma mua o ia ka'i 'ana ma Selma, ua kūkākūkā 'o Kauka King me nā 'elele o ko Hawai'i 'Aha'ōlelo, 'oiai, ua pā kona na'au i ka 'ike 'ana i ka nani o ko Hawai'i mau lāhui like 'ole ola lōkahi 'ana.

Ho'omau akula 'o Luna Ho'olaule'a Salā me ka 'ōlelo 'ana, 'a'ole ana 'o FestPAC ka hanana ho'okahi e 'āwili ana i ka mo'omeheu a me nā hana mo'omeheu o ka po'e Pākīpika, he wā pū ia e hālāwai ai nā kuhina o Oceania.

Mahalo akula ka Luna Ho'omalua i ka Luna Ho'olaule'a no ka mālama 'ana i ka wehena, me ka hāpai pū 'ana i ka mana'o, ua ho'okāhuli pū 'ia ke aupuni Hawai'ima Ianuali 17.

'OLELO HŌ'IKE A KA LEHULEHU

Noi mai 'o Luna Ho'omalua Ka'anā'anā i ka po'e lehulehu e hō'ike mai i ko lākou mau mana'o no nā kumuhana o ka papa kumumana'o. Me ka 'ole o nā mana'o i ho'opuka 'ia, ho'omau akula 'o ia i kahi kumumana'o aku.

'ĀPONO I KA MO'O'OLELO HĀLĀWAI 6 KEPAKEMAPA 2021

Ua ka'aka'ahi a nā'ana 'ia ka mo'o'olelo hālāwai e nā Lālā Komikina. Noi mai ka Luna Ho'omalū inā i pono e ho'ololi 'ia kekahi mea. Me ka 'ole o nā leo kū'ē i lohe 'ia, noi mai 'o ia no ke koho pāloka ma o ke kāhea inoa, ua kāko'o 'o MS. Hussey i kēlā mana'o, a ua kāko'o pū 'o Ms. Ah Nee-Benham. Ua ho'oholo nā Lālā Komikina penei: Luna Ho'omalū Ka'anā'anā, Ms. Ah Nee-Benham, Ms. Bento, Ms. Hussey, Mr. Keohokālole, Mr. Onishi, Ms. De Silva, Ms. Lum.

Ua lōkahi ke 'āpono 'ana i ka mo'o'olelo hālāwai.

KA NŪ HOU NO NĀ WĀ HUI I 'ĀPONO 'IA, ME KA HĀHAI PONO 'ANA I KE KĀNĀWAI 103, KE KAU KĀNĀWAI O HAWAI'I 2021

Wahi a ka Luna Ho'omalū, 'a'ole ke Komikina Wahi i hui, no laila 'a'ole i 'āpono 'ia ko lākou hālāwai 'ana; eia nō na'e, ua hālāwai ke Komikina Papa Luna Ho'okele he 'elua mau manawa, ma waena o Kekemapa 30, 2021, a hiki iā Ianuali 3, 2022, ma waena ho'i o ka hālāwai Komikina hope i mālama 'ia, a me ka hālāwai o kēia lā. Ua ka'akā'ahi ka Luna Ho'omalū o ke Komikina Papa Luna Ho'okele i nā mo'o'olelo hālāwai, he palapala ika'akā'ahi 'ē 'ia me nā palapala ko'iko'i 'ē a'e pili i ka hālāwai Komikina, e kūkala ana ke Komikina Papa Luna Ho'okele i ko lākou nū hou ke hō'ea i ia kumuhana ma ka papa kumumana'o.

KA NŪ HOU A KE KŌMIKE PAPA LUNA HO'okele

Noi maila ka Luna Ho'omalū o ke Komikina Papa Luna Ho'okele, 'o Ms. Ah Nee-Benham ho'i, iā Luna Ho'omalū Ka'anā'anā e alaka'i i kēia māhele o ka hālāwai. Mea mai ka Luna Ho'omalū, ke kūkākūkā 'ia nei ka papaha o ka ho'olō'ihī 'ia o ka manawa e loa'a ai ke kāko'o ma nā hana ke'ena, a hiki i Iune 2023. Ho'omau akula 'o ia me ka helu 'ana i nā ala 'oko'a e kōkua nei ka 'Ahahui Ho'okipa 'Ōiwi Hawai'i (NaHHA) mai loko mai o ko lākou 'aelike me HTA; eia na'e, 'a'ole i ho'oholo a 'āpono kūhelu 'ia nā lāli'i o ke kāko'o 'ana i ke Komikina.

Makemake ke Komikina Papa Luna Ho'okele e 'aelike kūhelu 'ia ia pilina i hiki ke kāko'o 'ia ko ka Luna Ho'olaule'a hana i pili i ka ho'olālā a me ka ho'oholo 'ana iā FestPAC, keu ho'i ma nā hana ho'oulu kālā, ka 'ae 'ana i ke kālā, ka lawa kūpono o ka 'inikua no kēia hanana ho'olaule'a, ka hai 'ana i nā limahana no ka hanana, nā hana lawelawe pili i nā hana kāmāwāi, a me nā 'ano hana 'ē a'e e pili pū ana iā FestPAC. Mea mai ka Luna Ho'omalū, ua kūkākūkā ke Komikina Papa Luna Ho'okele i nā 'ano makakoho like 'ole, akā na'e, 'oiai he pono ka ho'okino koke 'ana i kekahi kūkōhu Luna Ho'okele, ua hāpai 'ia ka mana'o e hana 'ia he 'Aelike Mea Ho'omana'o (MOA) no ka loa'a o ke kāko'o ma nā hana ke'ena a hiki i Iune 2023. Ho'omana'o ihola 'o ia i ke Komikina, he pono ka 'imi i ke kōkua hou aku ma hope o Iune 30, 2023. 'Ae maila ka Luna Ho'omalū i nā Lālā Komikina e ho'opuka mana'o e pili pū ana i (1) ka ho'oholo 'ana i ka MOA a hiki Iune 2023; a me (2) ka nānā 'ana i nā makakoho 'ē a'e ma Iulai 2023 a ma hope iho, a hiki i ka hanana ho'olaule'a.

'Ae ihola ka Luna Ho'omalū iā Ms. Ah Nee-Benham, ka Luna Ho'omalū o ke Komikina Papa Luna Ho'okele, e ho'omau i ke alaka'i 'ana i kēia māhele o ka hālāwai. Ho'omaka 'o ia me ka mahalo 'ana i nā Lālā Komikina Papa Luna Ho'okele no ka hui 'ana ma nā wā ho'omaha. 'Ae maila 'o ia i nā Lālā Komikina e ho'opuka mana'o pili i ka 'ae kūhelu 'ana i ke kāko'o no nā hana ke'ena no kahi wā pōkole, me ka ho'olālā pū 'ana no nā hana e hana ai mai kēia mua aku. Heluhelu akula 'o ia i nā noka i pili i ka 'imi 'ana i ka 'imi 'ana i nā mea kāko'o hana lawelawe

ke'ena ma o ka hana 'ana i palapala RFP ma hope o Iune 2023, me ke noi pū no ke kōkua maiā AG no kēia hihia.

Hāpai akula 'o Ms. Hussey i ka mana'o, i kona 'ike, ua loa'a mua he ka'ina hana e ho'oholo 'ia nei ma ka pō'aiapili o ko NaHHA kāko'o 'ana ma nā hana lawelawe ke'ena a hiki i Iune 2023. Nīnau akula 'o ia no ke aha e hiki 'ole ai ke ho'olō'ihī i ia 'aelike a hiki i ka makahiki 2024. Hāpai mana'o ka Luna Ho'omalū, me ka 'ōlelo 'ana, ua 'ōlelo kiko'i 'ia ma ka 'aelike, he 'aelike ia ma waena o NaHHA me HTA no ke kōkua 'ana ma nā hana FestPAC a me nā Lālā Komikina, a e pau ana ia 'aelike ma Iune 30, 2023.

Hāpai akula pū 'o Mr. Keohokālōle i ka mana'o, ua ho'oholo mua 'ia kēia ka'ina hana i hiki ke ho'omau i nā hana ho'olālā ma ka makahiki 2022, me ka pahuhopu 'o ka ho'ohua 'ana mai i kekahi ka'ina hana pa'a ma ka lā palena pau 'o Ianuali 1, 2023. Ho'omana'o ihola ka Luna Ho'omalū i nā Lālā Komikina, he 125 mau pule i koe a ho'omaka 'o FestPAC. Ua hō'ike mai 'o Ms. Ah Nee-Benham i ke kō'iko'i o ke kōkua 'ana i ka Luna Ho'olaule'a ma o ka hā'awi 'ana iā ia i ke kōkua a me ke kāko'o ma ka 'ao'ao lawelawe hana ke'ena, i hiki i ka Luna Ho'olaule'a ke 'imi i nā kumuwaiwai e pono ai e ho'okele a e mālama pono ai i ka hanana ho'olaule'a.

Ua hō'oiā maila 'o Mr. Kinkley me ka Luna Ho'omalū no ka loa'a o nā hana kūmau he 'ehā ma ka 'aelike ma waena o HTA a me NaHHA. 'Ae maila ka Luna Ho'omalū i ia mau mana'o, ua loa'a nō ia mau hana kūmau 'ehā ma ko NaHHA a me HTA 'aelike. Ma ka 'aelike mua, ua hiki iā HTA ke ho'olō'ihī i 'ehā mau 'aelike he ho'okahi makahiki ka lō'ihī, a hiki i Iune 2023.

Nīnau maila 'o Ms. Hussey inā, ma ka 'ao'ao ka'ina hana, ua hiki paha ke ho'opa'a 'ia he 'aelike 'ē a'e e ho'omaka ai ma Iulai 1, 2022 a hiki i ka makahiki 2024? Ua hiki paha ke hai 'ia he kanaka hana ma o ka 'aelike i ka wā like e ha'alele ai ke kanaka 'aelike o kēia wā? Wahi a ka Luna Ho'omalū, 'a'ole hiki ke 'imi 'ia he kanaka lawelawe hana hou a loa'a nō he pū'ulu kālā. I kēia wā, 'a'ole loa'a ke kālā i hiki ke ho'ohana 'ia, 'o kai mea hou aku, pono ke Komikina e 'imi i kekahi 'oihana i hiki ke 'āpono i ke kālā. 'Ōlelo Mail 'o Mr. Keohokālōle, pono pū e loa'a he 'oihana kōkua no kahi wā pōkole e ho'opa'a i ia pū'ulu kālā. Kāko'o ka Luna Ho'omalū i ka mana'o, inā hiki ke ho'ohana 'ia he 'elua kōkua hana ma o ka 'aelike i ka wā ho'okahi, he ala maika'i kēlā e no'ono'o ai. Hō'ike mai 'o Ms. Ah Nee-Benham i kona mahalo i ko Ms. Hussey mau mana'o, me ka 'ōlelo pū no ka nui o nā ha'awina e a'o 'ia ana ma nā māhina e hiki mai ana.

Nīnau maila 'o Ms. Lum i kekahi nīnau i pili i ke komo hou 'ana 'o HTA ma kekahi 'aelike me NaHHA, ke pau ka 'aelike mua ma ka makahiki 2023. Ua nīnau 'o ia inā he koina kōkua kēia, a inā paha ua hiki ke noi ho'oku'u a ho'olō'ihī i ka 'aelike, aia nō i ka mākaukau o ke kanaka 'aelike. 'Ae maila ka Luna Ho'omalū, ma ka 'ao'ao kōkua, ua pono nō 'o HTA e koi i ka hā'awi i ka palapala RFP no nā hana lawelawe, ke pau ko ke kanaka 'aelike mau makahiki 'aelike he 'elima.

Ho'i hope ka Luna Ho'omalū i kona noi mua, 'o ia ho'i, e 'āpono ke Komikina i ka hana 'ana i MOA me NaHHA. Makemake 'o ia i ke Komikina e kāko'o i kekahi hana e hō'ike kūhelu ana i ko ke Komikina kāko'o no NaHHA ma o HTA. E 'imi ana ka Luna Ho'omalū i ke alaka'ina pili i ka 'imi 'ana i ka po'e kūpono e komo ai ma ka MOA me NaHHA. No nā hana ke'ena, hana pū 'o HTA me DBEDT, pēlā pū no ke Komikina FestPAC. Ke 'imi nei 'o ia i ke alaka'ina maiā AG

Mo'olelo Hālāwai o ke Kōmike no ka Ho'olaule'a No'eau A Mo'omeheu Pākīpika 13
Pō'akahi, 10 Ianuali, 2022 hola 3:00'aiu ma o ka ZOOM
'Ao'ao 5 o 5

e pili pū ana i nā hana e ho'okō ai ke Komikina no ka wā e hiki mai ana. Noi maila 'o Mr. Kinkley no kekahi kope uila o ka 'aelike kumu ma waena o NaHHA a me HTA. 'Ōlelo maila 'o Mr. Keohokālole, ma kekahi mau 'ano 'oko'a, ua koho pāloka mua ke Komikina no kēia kumuhana.

I ka hola 3:27 'aui., ua ho'olaha ka Luna Ho'omalū, he pono ko Mr. Onishi a me Ms. Bento ha'alele 'ana, a ua mau nō ka hiki i ka hapa nui o ke Komikina ke hui.

Nīnau maila 'o Ms. Hussey i kekahi nīnau pili i ka mana'o o ka haku 'ana i kekahi 'aelike he 'elua makahiki ka lō'ihī, e pau ai ma 'Aukake 31, 2025. Ua nīnau 'o ia inā ua hiki paha ke no'ono'o 'ia kēlā he ho'ohiki me ka mea kākō'o. 'Ōlelo akula 'o Mr. Kinkley, he pono paha ka no'ono'o hou aku pehea e ho'okō ai i ia hana.

Hāpai a'ela ka Luna Ho'omalū i ka mana'o e ho'oholo i ke 'āpono kūhelu 'ana iā NaHHA e kākō'o mai ma ka 'ao'ao lawelawe ke'ena no ke Komikina a hiki i Iune 2023. Kākō'o 'o Ms. Lum i ia mana'o, pēlā pū 'o Mr. Keohokālole. Noi 'ia ke koho pāloka ma o ke kāhea inoa, penei ka ho'oholo 'ana: Luna Ho'omalū Ka'anā'anā, Ms. Ah Nee-Benham, Ms. Bento, Ms. Hussey, Mr. Keohokālole, Ms. de Silva, Ms. Lum, ua ho'oku'u 'ia 'o Mr. Onishi a me ka 'elele hou mai ke kaona, 'o Ms. Pu'u, mai ke koho pāloka 'ana.

Ua lōkahi ke 'āpono 'ana.

'ŌLELO HŌ'IKE A KA LEHULEHU

Noi mai ka Luna Ho'omalū i ka po'e lehulehu e hō'ike mai i ko lākou mau mana'o. Mahalo akula ka Luna Ho'omalū i ka po'e lehulehu no ka ho'ēa kūmau 'ana i nā hālāwai Komikina. Me ka 'ole o nā mana'o i hāpai 'ia, ho'omau akula ka Luna Ho'omalū i ka māhele ho'olaha.

NĀ HO'OLAHA

Ho'olaha akula 'o Ms. Sanders i ka nū hou pili i ko ke Kia'āina Palapala Kūkala no ke Kānāwai 220, he kānāwai e 'ae ana i ka mālama 'ia o nā hālāwai kikoho'e a hiki i Pepeluali 28, 2022, koe ho'i, inā kāpae a i 'ole haku 'ia he kānāwai hou.

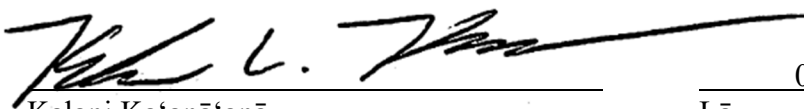
KA HO'OPA'A HĀLĀWAI – PŌ'AKAHI, 14 PEPELUALI 2022

Ua ho'opa'a 'ia ka hālāwai Komikina FestPAC hou no ka Po'akahi, Pepeluali 14, 2022, i ka hola 3:00 'aui.

HO'OKU'U

Ho'oku'u ka Luna Ho'omalū i ka hālāwai ma ka hola 3:33 'aui.

Me ke aloha e waiho 'ia nei,



Kalani Ka'anā'anā
Luna Ho'omalū

02/08/2022
Lā